Donderdag 4 November 1943

DAGBLAD

60ste Jaargang, No. 4046

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zon. ags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Massico-linie doorbroken.

5e Leger achtervolgt den vijand langs Italië's Westkust.

Grootste daglicht-aanval van Noordamerikanen op Wilhelmshaven.

Raf bombardeert Düsseldorf, Keulen en andere doelen.

De Gaulle spreekt bij opening Franse Raad van Advies.

DE GAULLE SPREEKT VOOR DE TIJDELIJKE FRANSE RAAD VAN ADVIES.

„Zonder Frankrijk geen goede regeling mogelijk".

Joseph Dynan seint uit Algiers

Generaal Charles de Gaulle verklaarde voor de openingsvergadering van de tijdelijke Franse Raad van Advies: „Frankrijk gelooft, dat elke Europese regeling en elke grote wereldregeling, welke zonder zijn deelneming getroffen wordt geen goede regeling kan zijn."

Tegelijk verklaarde de Generaal, dat het Franse Comité voor de Nationale Bevrijding zich gesteld ziet voor vele moeilijke vraagstukken, vooral met het oog op de aanwezigheid van strijdkrachten, wel vriendschappelijke doch niettemin vreemde, wier psychologie niet altijd strookt met de onze."

Deze duidelijke zinspeling, dat vele aanhangers van De Gaulle openlijk praten over de ongewettigde inmenging — vooral van de Verenigde Staten en Groot Britannië — in het Nationaal Comité in Afrika, ging gepaard met de waarschuwing dat „zij — zowel in als buiten Frankrijk — die denken, dat het bevrijde Frankrijk politiek, sociaal en moreel hetzelfde zal zijn als tevoren, het volkomen mis hebben. Frankrijk heeft te veel geleden en te veel van zichzelf en anderen geleerd, dat het niet vastberaden is diepgaande veranderingen te ondergaan."

De Gaulle zeide:

„**Hoewel Frankrijk met al de kracht en de ziel des volks vecht voor zijn bevrijding, blijft het zich bewust van wat het is: een grote natie. Dat is waarom het voelt dat het niet erkennen van zijn rechten of waardigheid een onrechtvaardigheid en vooral een fout zou zijn. Ons land stelt zijn fouten en zwakheden niet naast al dezulke, die de wereld hebben geleid naar de verschrikkelijke proef, welke zij ondergaat. Toch, als het nagaat wat deze oorlog het gekost heeft, kent het zijn eigen waarde. Verder hebben de huidige gebeurtenissen zijn geloof bevestigd, dat het zijn grote internationale rol moet hervatten en dit ten voordele van allen.**

Frankrijk gelooft, dat elke Europese regeling en elke grote wereldregeling, welke zonder zijn deelneming gemaakt wordt, geen goede regeling kan zijn. Het gelooft dit om de redenen, die geschreven zijn op de kaarten, in de geschiedenisboeken en in het geweten van de wereld. Het gelooft dit ook, omdat dergelijke regelingen onvoldoende zullen zijn als het vroeg of later zijn macht en invloed herwint, elementen, welke noodzakelijk zijn voor de algemene stabiliteit.

Dat is waarom het Comité voor de Nationale Bevrijding thans het recht eist om met de grote natiën de oplossingen aan te bieden, welke Frankrijk nodig acht om tot een regeling in deze oorlog en tot een organisatie in de toekomstige wereld te komen. In deze quaestie zal de steun en hulp, welke door de Raad van Advies gegeven wordt aan het Comité, van groot belang zijn en de stem doen kennen van een natie, welke van haar onderganɡ herrijst".

De Gaulle wijdde zijn aandacht vervolgens aan binnenlandse zaken. Hij zeide, dat na de oorlog al de hulpbronnen des lands ten bate zullen moeten komen van Frankrijk. Frankrijk zal vragen, dat de goederen van Frankrijk ten bate komen van alle Fransen, dat op zijn grondgebied geen man en vrouw van goede trouw niet zal leven in behoorlijke omstandigheden. De Gaulle gaf toe, dat de natie zelf over deze hervormingen zal moeten beslissen. Hij zeide evenwel tot de Raad, dat de natie verwacht, dat zij de middelen hiertoe zullen zoeken en de werkzaamheden ter verwezenlijking ervan zullen leiden.

De Gaulle noemde de Raad een „belangrijke mijlpaal op de wrede weg naar de redding" en zeide tot zijn toehoorders, dat zij „niets meer of minder zijn dan de herleving van de Franse vertegenwoordigende instellingen". De Generaal besloot zijn redevoering temidden van een donderend handgeklap. Na een korte pauze kwamen de afgevaardigden opnieuw bijeen om over te gaan tot de organisatie en de procedure welke bij toekomstige vergaderingen zal worden gevolgd. Men ging uiteen tot 9 November wanneer — naar men hoopt — de meeste andere afgevaardigden uit Frankrijk of de overzeese koloniës zullen zijn gearriveerd (Algiers, (AP) 3.11).

DE RUSSISCHE OPMARS.

Judson O'Quinn seint uit Londen:

Het Rode leger rolde voort naar Kherson en Nikolaev, kruispunt van spoorwegen waardoor de nazie-legers in het Zuiden van Rusland trachten te vluchten, en veroverde meer dan 80 plaatsen van de nazies, die willen ontsnappen uit de dodenval tussen de Dnejpr en de Karnit Golf.

Don-kozakken onder dekking van vliegtuigen en met steun van tanks vagen de laatste resten weg van het Duitse leger, dat in volkomen wanordelijke staat vlucht naar Nikolaev. De Russen namen Mikhailovka, op 80 kilometer ten Noorden en Westen van Melitopol, aldus zeide het communiqué. Hieruit blijkt, dat een nieuwe opmars in Noordelijke richting gaande is om de nazies op te ruimen, die het mangaan-centrum Nikopol aan de overzijde van de Dnjeper willen beschermen.

Het korte Russische oorlogsbulletin zeide, dat de Sovjet-strijdkrachten in de Dnjepr-bocht ten Zuid-Westen van Dnjepropetrovsk verschillende plaatsen namen, waaronder Kremitsjevatu, Krasny Kut, Lubimy, Pervomanskaya, Krasnay Orlik, Grudilovka en Novo Lievka. Voor de eerste maal na vele dagen werd geen melding gemaakt van de gevechten om Krivoi Rog waar de Duitsers zeiden winsten te boeken. Het communiqué zeide ook niets over de strijd om de Krim waar volgens de nazies twee nieuwe landingspogingen zouden zijn verijdeld. Andere Duitse berichten spraken van een nieuw Sovjet-offensief aan de middenloop van de Dnjepr waar de Roden de rivier zouden hebben overgestoken ten Oosten van Tsjerkassy — bijna midden tussen Krementsjug en Kiev.

Volgens het Russische communiqué werden bij de gevechten op 2 November 77 Duitse tanks en 24 vliegtuigen vernield (Londen, (AP) 3.11).

CHURCHILL OVER ALBANIË.

Premier Winston Churchill maakte in het Lagerhuis bekend, dat Britse verbindings-officieren zich thans bij de Albaanse guerrillero's bevinden, die bij duizenden in de bergen vechten voor de bevrijding van hun land en op wien gerekend wordt, dat zij een rol zullen spelen „bij toekomstige krijgsverrichtingen in het Middellandse Zeegebied." Churchill zeide: „De Britse verbindings-officieren, die zich bij de guerrillero's bevinden, hebben grote lof toegezwaaid aan hun gevechtsqualiteiten." Dit is de eerste officiële bevestiging, dat Geallieerde officieren naar Albanië gezonden zijn, gelijk naar Hellas en Joegoslavië.

Churchill leverde zijn commentaar in antwoord op een vraag in het Lagerhuis over de Regeringspolitiek ten opzichte van Albanië en zijn guerrillero's. De Premier zeide: „De politiek van de Britse Regering blijft gelijk door den Secretaris van Buitenlandse Zaken werd uitgelegd in zijn verklaring van 12 Augustus 1942: dat is dus, dat wij Albanië bevrijd willen zien van het juk van de as en hersteld in zijn onafhankelijkheid. De grenzen zullen natuurlijk overwogen worden bij de vredesregeling" (Londen, (AP) 4.11).

ITALIAANSE KRUISER IN DUITS BEZIT BESCHADIGD.

Officieel werd bekendgemaakt, dat een kruiser van de Regolo-klasse — de „Augusto Ottaviano" — welke in Duitse handen is, buiten gebruik werd gesteld, toen Noordamerikaanse Mitchell bommenwerpers hem Maandag troffen in de haven van Ancona.

Verkenningsfoto's toonden aan, dat de kruiser voltreffers kreeg en thans op zijn stuurboordzijde in de haven er rondom. Het oorlogsschip van 135 meter lengte was de laatste Italiaanse kruiser, welke zich in Duitse handen bevond. (Algiers, (AP) 3.11).

Het nieuws van vandaag.

Na twee weken van slecht weer hebben de Geallieerde luchtmachten, welke haar bases in Engeland hebben, opnieuw grote aanvallen gedaan op het Rijk van Adolf Hitler. De grootste strijdmacht, welke ooit door de Noordamerikaanse 8e luchtmacht werd uitgezonden, deed gisteren een verwoede aanval op Wilhelmshaven, de bekende Duitse vlootbasis. Veel biezonderheden over de aanval zijn nog niet bekend, doch de verliezen schijnen niet meer te bedragen dan 6 bommenwerpers, wat wel opmerkelijk is vergeleken bij de aanval op Schweinfurt in Midden-Duitsland welke maar even 60 bommenwerpers kostte. In de afgelopen nacht was de beurt aan de Royal Airforce. Düsseldorf werd hevig aangevallen voor de 54e maal.

Hiermede is dit grote bewapeningscentrum op Hamburg na waarschijnlijk de meest hevig gebombardeerde stad van Duitsland geworden. Keulen, alsook verspreide doelen in het Ruhrgebied en het Rijnland werden eveneens gebombardeerd; verder kwamen boven Frankrijk en Nederland nog Geallieerde vliegtuigen.

In het Middellandse Zeegebied heerst ook grote luchtactiviteit. Araxos in Hellas werd aangevallen door lange afstands vliegtuigen. In Italië werden Cupello, Ceccano, Palmoli, Coprano, Ancona, Iesi en Czara bezocht.

Op de grond maken de Geallieerde legers goede voortgang. In feite is de Massicolinie door het 5e leger gebroken. De Duitsers worden nu in Noordwestelijke richting teruggedrongen en de plaatsen Sessa Aurunca, Rocamonifina en Presenzano werden bezet. Het 8e leger sloeg nieuwe bruggehoofden over de Trigno en nam Castelpetrase.

De Russen hameren op de overblijfselen van wat eens het trotse leger was van Veldmaarschalk Von Mannstein. Kozakken en mobile colonnes slaan op den vijand los, die wanordelijk vlucht over de Dnjepr naar de nieuwe linie langs de rivier de Bug. Het communiqué van Moskou meldde de verovering van Bolsjoi-Kapany aan de spoorlijn van Perekop naar Cherson en op 34 kilometer ten Oosten van laatstgenoemde plaats. Nog 80 plaatsen werden in de opmars over de Nogaisk-steppen genomen door de Russen.

In Algiers opende Generaal Charles de Gaulle de zitting van de Franse Raad van Advies. De Generaal pleitte voor een grotere deelneming van Frankrijk aan regelingen ten aanzien van Europa en de wereld. In het Engelse Lagerhuis sprak Churchill over Albanië, aan welks guerillo's hij grote lof toezwaaide.

Churchill zeide, dat ook Albanië in een of andere vorm hersteld zal worden, waardoor dus aan de onzekerheid omtrent dit land een einde is gekomen.

OPENBAAR GEHOOR IN SURINAME'S HOOFDSTAD

Fikkert spreekt de Prinses toe.

Prinses Juliana over de materiële, intellectuele en religieuze bijdrage van Suriname aan de oorlog.

Heden, grote Parade in Suriname.

Gisteren werd in het Paleis van Zijne Excellentie den Gouverneur van Suriname openbaar gehoor gehouden.

De Statenvoorzitter Meester Gerrit Fikkert hield een rede, waarin hij Gods zegen voor de vereniging van de Koninklijke Familie in vrij Nederland afsmeekte. Hij herinnerde aan het lijden dat de oorlog over Nederland en Nederlands Indië had gebracht en dat gedeeld werd door Suriname. Hij zeide, dat het door Hare Majesteit de Koningin gegeven voorbeeld Nederland had gesterkt om met onherroepelijke beslistheid de algehele vernietiging van den vijand mede te helpen verkrijgen.

Het feit, dat de Koningin zonder ophouden Haar gedachten wijdt aan de vorming van een beter en sterker Rijk, vormt de sterke basis voor ons geloof en ons vertrouwen in de toekomst.

Deze plannen worden hier in Suriname met belangstelling en instelling begroet, zij schenken ons vertrouwen in de toekomst, waarin de volken van het Rijk zich weer zullen scharen om de troon van Oranje in het zekere besef, dat zij veilig zijn onder een rechtvaardig bestuur, dat de vrijheden zijner onderdanen beschermt en dat zij in staat zullen zijn hun kracht in gezamenlijke arbeid te gebruiken voor de herrijzenis van het Nederlandse gemenebest.

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana zeide in Haar antwoord, dat Suriname op de drempel van de opbloei staat. Zij zeide gelukkig te zijn met de vervulling van Haar langgekoesterde wens „te midden van u in Suriname, in uw vrije Nederlandse gebied te zijn."

Hare Koninklijke Hoogheid vervolgde: „Het is goed te zien wat Suriname heeft gewrocht aan de avond voor de herrijzenis van ons Koninkrijk en van een nieuw tijdperk in de wereldgeschiedenis: Ik wenste u vurig met eigen ogen te zien het deel, dat gij bijdraagt tot dit alles, zowel in materiële, intellectuele en religieuze zin.

Wij staan onvermijdelijk voor een van de grootste veranderingen, die ooit in de wereld-geschiedenis hebben plaats gevonden en ons wordt daarin een van de grootste kansen geboden te komen tot een algemene regeling van vrijheid, recht en sociale en militaire veiligheid. Ieder mens zal deze kans moeten aangrijpen. Waar wij ook geboren zijn en waar wij ook lijden, waar wij ook vechten, iedereen zou hieraan moeten medewerken."

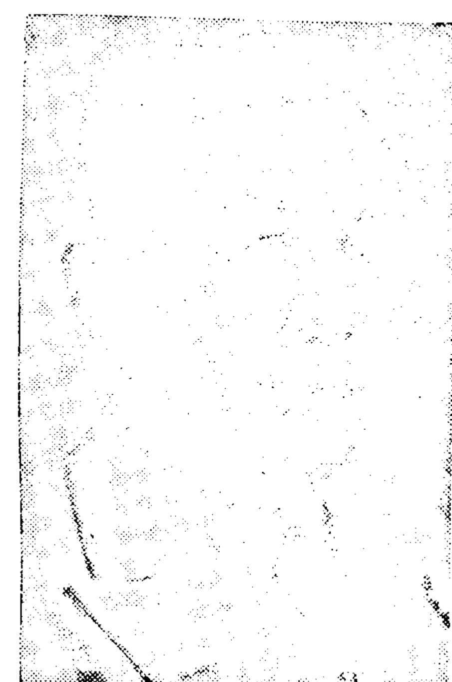
De Prinses zeide, dat Zij Haar Moeder mededeling zou doen van de inzichten en de ervaringen opgedaan en ondervonden in Suriname en van de hartelijkheid en de trouw, waarvan Haar ontvangst hier blijk gaf.

„Ik ondersteun uw wensen voor de toekomst van ons allen, waarin Ik vooral die ondersteuning die voor Suriname een tijdperk van werkelijke bloeiing het vooruitzicht zien."

Gisteravond is ten Paleize van Gouverneur Johannes C. Kielstra een galamaaltijd gehouden. Daar heeft Gouverneur Kielstra de Prinses toegesproken en gezegd, dat, hoeveel er ook veranderen moge in de toekomst de band met het verleden niet zo maar doorgesneden kan worden. Ons vertrouwen in de toekomst is sterk door het feit ontwikkeling naar nieuwe tijden en het zoeken van nieuwe vormen zal rusten in dezelfde handen als bij Nederlandse geboorte, nl. die van het Huis van Oranje.

De Gouverneur wees op de moeilijke jaren, die na de oorlog zullen komen. In economische zin zal de plaats van Suriname in de nieuwe tijd en in de anders georganiseerde wereld moeten worden bepaald en nieuwe denkbeelden zowel in constitutionele zin zowel als in sociale zin zullen tot verwezenlijking moeten komen. De Gouverneur drukte de hoop uit, dat de grote parade, die heden (Donderdag) zal worden gehouden, der Prinses een indruk zal geven van Suriname's bereidheid en gereedheid om bij te dragen tot de offers, die worden gevraagd om de vrije delen van het Koninkrijk vrij te houden en het Vaderland tenslotte in zijn oude vrijheid te herstellen.

KERK en STAAT

Bij gelegenheid van de verjaardag van Hunne Excellenties Mons. P. I. Verriet O. P., Apostolisch Vicarius van Curaçao en Dr. P. A. Kasteel, Gouverneur van Curaçao, bidden wij God en bieden Land- en Kerkvoogd onze heilwensen aan. Zijne Hoogwaardige Excellentie wordt 63 jaar; Zijne Excellentie 42 jaar.

Het verzet van Joegoslavië.

De organisatie van dit Koninkrijk.

Wij hebben altijd volgehouden, dat Joegoslavië zich nooit gewonnen zou geven, zich nooit zou neerleggen bij de Duitse bezetting. Nadat het volk tegen een stel verraders opkwam, die het land aan de zijde van de as wilden scharen, en Prins Regent Paul de troon moest afstaan aan den jongen Koning Petar II, toen zag de wereld reeds met welk een moedig volk de nazies te doen zouden krijgen.

Het Joegoslavische leger zou weliswaar nooit opgewassen kunnen zijn tegen de pantsercolonnes van de Wehrmacht, maar niettemin zette het gehele land zich schrap om te strijden voor de onafhankelijkheid, liever dan bloedvergieten te voorkomen door de poorten voor de indringers open te gooien. Welk een bloedbad plaats vond, hoe meedogenloos Beograd gebombardeerd werd, dat zal de wereld nooit vergeten. En evenmin zal men vergeten, dat het bruut geweld van de Hitleristen het verzet der Joegoslaven slechts deed toenemen.

Tito en Mihailovitsj.

Dagelijks kan men de communiqué's lezen over de successen der Partijgenoten onder leiding van Josip Broz alias Drug Tito, die zelfs zijn troepen over de grenzen van het land zendt om den vijand aan te vallen, waar hij het minst een aanval verwacht. Men kan de berichten lezen over de strijd der Tsjetniks onder Generaal Draja Mihailovitsj, die reeds vier-vijfden van Montenegro bezetten, grote stukken van Servië, Bosnië en Herzegowina

Dat tussen deze twee grote leiders van het Joegoslavische verzet grote onenigheid schijnt te bestaan, is wel te betreuren, maar overigens te begrijpen. Mihailovitsj is Minister van Oorlog van de Joegoslavische regering, die thans in Caïro zetelt. Tito is op geen enkele wijze door deze regering erkend, hoewel zijn troepen blijkbaar talrijker en actiever zijn dan die van Mihailovitsj. Mihailovitsj is een Serb als Koning Petar. Tito is een Croaat, beschouwt zich als alle Croaten achtergesteld bij de Serben.

Terwijl het leger van Mihailovitsj bijna uitsluitend uit Serben bestaat, worden de strijdkrachten van Tito gevormd door mensen uit alle delen van het land, behalve nog de vele vreemdelingen, die de wapenen hebben opgenomen tegen het nazisme.

Men kan niet ontkennen, dat Joegoslavië, als elk ander land, verraders heeft, mensen, die uit baatzucht of politieke overwegingen den invaller ter hulp zijn. In Joegoslavië vormen de Croatische Ustasji's hiervan een belangrijke groep, terwijl het niet onmogelijk is, dat enkele Tsjetniks zich door den vijand hebben laten overhalen.

Als men van deze dingen kennis draagt, heeft men enig inzicht in de huidige toestand van Joegoslavië. Wil men de dingen nog beter begrijpen, dan is het wenselijk om de samenstelling en geschiedenis van Joegoslavië even na te gaan.

Ontstaan van het Koninkrijk.

Het Koninkrijk van Serben, Croaten en Slowenen, dat aan het einde van Wereldoorlog I opgericht werd, en eerst sedert 1929 Joegoslavië heet, is een conglomeraat van volken, die elkaar misschien wel na staan in bloedverwantschap en taal, maar die overigens toch sterk verscheiden zijn in religie en cultuur, alsook wat hun economische structuur betreft: 42% Serben, 35% Croaten, 8,1% Slowenen, 1,6% Tsjechen, Slowaken en Bulgaren, 3,6% Duitsers, 3,5% Albanezen, 3,4% Magyaren, 1% Roemenen, 0,1% Italianen en 1,6% anderen.

Is dit al een grillige samenstelling (men lette ook op het grote aantal Duitsers, die wel allen het Joegoslavische staatsburgerschap bezitten), nog grilliger wordt het, wanneer men ziet hoe deze bevolkingsgroepen over een groot aantal godsdiensten dooreengemengd zijn. In 1931 was de verhouding: 48,7% Serbisch Orthodox (de Serben, Macedoniërs, Bulgaren, Roemenen), 37,4% Katholiek (de Croaten, Slowenen, Magyaren en een deel der Duitsers), 11,2% Muzelman (dus een groot deel der bevolking, gevonden zowel bij Croaten en Serben als vooral bij de Albanezen, die bijna allen Muzelman zijn). 1,7% Protestants (vooral de Duitsers), 0,5% Joods, 0,3% Grieks-Orthodox (de Grieken).

De oorzaak van deze samenstelling ligt in de onderlinge verschillen hunner ontwikkelingsgeschiedenis, speciaal ook de vreemde invloeden, welke op hen ingewerkt hebben. De Serben hebben zich reeds in de afgelopen eeuw van het Turkse juk bevrijd, en in de Balkan-oorlogen, welke aan de vorige oorlog voorafgingen, hebben ze hun grenzen uitgebreid. De Croaten en Slowenen daarentegen hebben eeuwen lang deel uitgemaakt van de Habsburgmonarchie; in de loop van de vorige eeuw hebben ze getracht om zich enigermate van Wenen en Boedapest los te maken, door culturele aansluiting te zoeken bij Serbië, zonder dat het echter nog in de gedachte opkwam, om een afscheuring van de Donau-monarchie door te voeren.

Een nieuwe ordening.

Met de overwinning van de Geallieerden in de vorige oorlog en de ineenstorting van de Dubbel-Monarchie kwam het in Midden-Europa en op het Balkan-schiereiland tot een nieuwe ordening, waarbij weliswaar getracht is nationale groeperingen

te scheppen, doch waar dit niet overal mogelijk was, zoveel revisionistische sentimenten gewekt werden, dat dit sindsdien voortdurend als een schaduw over het politieke leven gehangen heeft.

Joegoslavië vormde in dit opzicht het classieke voorbeeld: Niet alleen herbergde het binnen zijn grenzen Serben, Croaten en Slowenen, maar in het Noorden verwierf het gebieden, die bewoond waren door Hongaren en in het Oosten door Bulgaren. In het Zuiden bevonden zich de Macedoniërs, een bevolkingsgroep met sterke autonomie-strevingen, welke ook in Hellas en in Bulgarije een soortgelijke actie voerde: Thessaloniki zou hierbij het centrum moeten vormen.

In het Zuiden vindt men verder ook nog kleine minderheden van Turken, Hellenen en Albaniërs, terwijl tenslotte, over het gehele land verspreid, Duitse minderheden aangetroffen worden. Maar toch was de toestand gelukkig zo, dat Hellas en Albanië geen territoriale aanspraken stelden tegenover Joegoslavië. Het tegendeel was eer het geval: Joegoslavië eiste van Hellas een uitgang naar de Aegeïsche Zee, terwijl het van Albanië nog Skodra aan het meer van Skoetari wilde hebben.

Italiaanse tegenwerking.

Maar Italië, Serbië's bondgenoot in de vorige oorlog, verzette zich tegen verdere uitbreiding van de nieuwe staat, waarin het toen reeds een gevaarlijke mededinger zag — het bezat een rijke korenschuur, mineralen, hout in overvloed en een gunstig gelegen zeekust aan een visrijke zee en met grote mogelijkheden voor het scheepvaartverkeer. Het was aan deze tegenstand te wijten, dat Joegoslavië moest afzien niet alleen van zijn aanspraken tegenover Hellas en Albanië — dat toen reeds Italië's invloedssfeer was — maar ook van gebieden, welke door Croaten en Slowenen bevolkt waren. Maar Hellas stond nadien aan Joegoslavië een vrije zone af in Thessaloniki — en de betrekkingen tussen beide landen waren sindsdien zo goed als men maar wensen kon.

Zoals bekend, kon Italië indertijd alleen maar overgehaald worden toe te treden tot de Geallieerden nadat het de belofte verkregen had, dat het de Oostelijke kusten van de Adriatische Zee verkrijgen zou — toendertijd in handen van de Habsburgers. Maar dank zij den energieken pogingen van de Serben, Croaten en Slowenen en hun vrienden, over de gehele wereld verspreid, die erop wezen, dat hier dan weer een nieuwe brandhaard in Europa ontstaan zou, kon dit worden voorkomen. Men herinnerde zich nog al te goed de dagen van de opperheerschappij van Venetië, waaraan pas een einde kwam in de tijd van de Napoleontische oorlogen. Men deed uitkomen, dat de Slavische volken geen lust hadden om in plaats van het Habsburgse régime het Italiaanse juk op zich te nemen van dezelfde Italianen, die er altijd naar gestreefd hadden het gehele Donaubekken en de Balkan in hun macht te krijgen. De overdracht van de Slavische gebieden was ook in regelrechte tegenspraak met de veertien punten van Wilson en met het beginsel van het nationale zelfbestemmingsrecht der volken.

Het verdrag van Versailles.

De auteurs van het verdrag van Versailles vonden toen een compromis, dat voor Joegoslavië kwade gevolgen gehad heeft. Omdat het geen andere mogelijkheid had, moest het zich verzoenen met de gedachte, dat Triëst en geheel Istrië (bevolkt door Croaten en Slowenen), dat eilandengroepen voor de Adriatische kust en zelfs de stad Zara in Dalmatië zelf in Italiaanse handen kwamen. Maar hiermede nog niet tevreden, bezette Gabriele d'Annunzio ook nog Fiume, dat nooit aan Joegoslavië teruggegeven is.

Ondanks alle vriendschapsverdragen, welke sindsdien tussen Joegoslavië en Italië getekend werden, is van het begin af aan duidelijk geweest — indien niet de gehele wereldorde zich veranderde — dat beide machten vroeg of laat met elkaar in conflict komen moesten, want Joegoslavië kon niet toelaten, dat Italië zich nog verder uitbreidde. Toen dan ook de sancties tegen Italië afgekondigd werden, naar aanleiding van de verovering van Abessinië, nam Joegoslavië daaraan van ganser harte deel, ondanks de geweldige economische verliezen, welke daaraan verbonden waren.

In de allereerste aanvang had Joegoslavië nog een grensconflict met het ingekrompen Oostenrijk, maar nadat het gebied met een gemengde bevolking van Duitsers en Slowenen uit eigen vrije keuze de aansluiting gezocht had bij het republikeinse Oostenrijk verliepen de betrekkingen in geregelde banen.

Joegoslavië was geïnteresseerd bij het voortbestaan van het republikeinse Oostenrijk en dit was ook een van de doelstellingen van de „Kleine Entente", welke tot stand kwam tussen Tsjechoslowakije, Roemenië en Joegoslavië, terwijl andererzijds een dam opgeworpen werd tegen de revisionistische strevingen van Hongarije. Parallel hiermede ontstond de Balkanentente tussen Joegoslavië, Roemenië, Hellas en Turkije; deze was gericht tegen het Bulgaarse revisionisme.

Nationale tegenstellingen.

Met het oog op nationale tegenstellingen, welke nog verscherpt werden door het drijven van een plutocratische en militaire kliek in Beograd besloot Koning Alexander op 9 Januari 1929 alle gezag aan zich te trekken ter versteviging van de nationale eenheid en om het nationaal bestaan tegenover de buitenwereld te verstevigen. Toen hij echter zag, dat de dictatuur-methoden niet baatten, veranderde hij de regeringsvorm, terwijl hij gelijktijdig aansluiting zocht bij de buurmogendheden onder patronaat van Frankrijk. Want reeds toen zag hij duidelijk de gevaren, welke dreigden van de zijde van Nazie-Duitsland en van het fascistische Italië. Koning Alexander viel op 9 October 1934 ten offer aan een moordaanslag, door Italiaanse agenten in scène gezet, en het roer van staat ging over naar zijn broer, den regent Paul, tot de meerderjarigheid van zijn zoon, Petar II.

Deze, hoewel van meer liberale inslag, waagde het niet van de eenmaal ingeslagen weg af te wijken. Hij ging nog voort met binnenlandse experimenten en de vrijheden des volks bleven beperkt.

Het resultaat hiervan hebben wij gezien in April 1941. Nog vóór zijn 18e jaar nam Petar het bewind in handen en Paul verdween geheel van het toneel.

De grote taak van den jongen vorst zal zijn om Joegoslavië te verenigen, nu in de strijd tegen de as en als de vrede weergekeerd is in de wereld.

CURAÇAO

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs	4078
2e prijs	11148
3e prijs	1097
4e prijs	1473

BEËDIGING OFFICIEREN.

Gistermorgen om 11 uur had op Suffisant de beëdiging plaats van 5 officieren. Zijne Excellentie de Gouverneur was aanwezig met Schout bij Nacht Carel J. Baron van Asbeck en talrijke officieren van de zee- en landmacht. Ook waren aanwezig het detachement van de Marine, dat binnenkort Curaçao verlaten gaat en de 1e ploeg van de Shell groep, die zich naar Nieuw Guinea zal begeven.

De troepen van Suffisant stonden in vierkant opgesteld en de gebruikelijke parade en de schouw hadden plaats. Zijne Excellentie Gouverneur Petrus A. Kasteel sprak de mariniers en de mannen van de Shell-groep toe en feliciteerde de beëdigde officieren. De namen der beëdigde officieren zijn als volgt: **Willebrands**, adelborst van Militaire Administratie van de Marine; 2e Luitenant voor speciale diensten **Dodey**; 2e Luitenant voor speciale diensten **Kruisdijk**; 2e Luitenant voor speciale diensten **Perrit Gentil**, een Curaçaoënaar; reserve 1e Luitenant van het Indische leger **Paasse**, die met de Shellgroep zal medegaan.

Na de beëdigingsplechtigheid was er gelegenheid de officieren geluk te wensen.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **K.S.C.: Junioren:** De wedstrijd van 7 November op het Rif-terrein gaat niet door.

Juicio-terrein: 7 November 10 uur Staco A — Tropiaals A (scheidsrechter Martijn).

ATHLETIEK.

Wedstrijden om de kampioensschappen Zondag 7 November as., terrein Rif.

Men schrijft ons:

Chronologische volgorde der wedstrijden:

10 uur series 100 meter Hardlopen Junioren; 10.10 uur series 400 meter Hardlopen; 10.20 uur verspringen met aanloop Junioren; 1045 uur verspringen met aanloop; 11 uur kogelstoten Junioren; 11.10 uur Hoogspring met aanloop Junioren; 11.30 uur Hoogspringen met aanloop.

14.30 uur 100 meter Hardlopen; 14.40 uur Finale 100 meter Hardlopen Junioren; 14.50 uur Kogelstoten; 15.00 uur Finale 400 meter Hardlopen; 15.10 uur 800 meter Hardlopen Junioren; 15.20 uur Speerwerpen; 15.50 uur 800 meter Hardlopen; 16.00 uur Discuswerpen! 16.15 uur Discuswerpen Junioren; 16.30 uur 1500 meter Hardlopen; 16.45 uur 4 x 100 meter Estafette Junioren; 16.55 uur 4 x 100 meter Estafette: 17.05 uur Prijsuitreiking.

IS OOK UW BRIEF ER BIJ?

Op het Inlichtingenbureau van het Rode Kruis, afdeling Curaçao, liggen brieven voor de volgende personen:

Anthoni Cornelis v.d. Brink; G. A. A. Groeneveld; Hendrik van der Ham en Familie; Bernard Heinrich Kathman; M. L. Keizer; Rudolf Franciscus Kempkes; J. Kloosterhof; Willem Koole; Egbertus Ekke Korll; Jacobus Kwaadgras; W. van Pelt; J. v.d. Putten—Schellevis; Willem William de Regt; Jan Cornelis Reynierse; Jacob van Rijn; Grave Rowell; Hendrik Schuurman; Heinrich Willem Smit en echtgen.; Johannes Jacobus Spanjaard; Marous Staal; Willem Herman Gustaf Verschuur; Christiaan van Vuren; Karel Hendrik Walraven; J. Wijdeven.

VICE ADMIRAAL COOK BEZOCHT CURAÇAO.

De Noordamerikaanse Vice Admiraal Cook heeft onlangs een bezoek gebracht aan Curaçao.

Hij had een langdurige onderhoud met Zijne Excellentie den Gouverneur Dr. Piet A. Kasteel, in het bijzijn van Schout bij Nacht Theodore Edson Chandler.

Z.E. DE GOUVERNEUR EN PANAMA.

Ter gelegenheid van de 40e verjaardag van de onafhankelijkheid van Panama bracht de Adjudant van den Gouverneur, de Heer Emile Ch. J. M. van de Laarschot, namens Zijne Excellentie een bezoek aan den Consul van de met ons Koninkrijk Geallieerde Republiek Panama, den Heer Alvin Delvalle.

BONAIRE

VERERING VAN DE H. PHILOMENA.

Op het feest van Christus Koning werd onder grote belangstelling van de gelovigen een hangend kapelletje ingewijd ter ere van de H. Philomena. Pastoor Mamertus Latour O.P. hield daarbij een predicatie over het leven en het groot geloof van de Heilige. In zijn predicatie wekte de Pastoor al de Bonairianen op in deze tijd, nu zij goed verdienen, vooral veel bij te dragen voor de bouw van een nieuwe kerk over 5 jaren.

HET VUILE WATER VAN DE SABANA.

Men heeft wederom getracht het vuile regenwater in de Sabana, dat in de regentijd wekenlang blijft staan en dan een bedorven stank aan de Playa bezorgt, naar zee te lozen. Ook in 1938 werd dit geprobeerd, doch zonder resultaat, omdat het zeewater in de regel hoger staat dan het water in de Sabana.

WAT VREEMD!

Het eerste, dat een nuchtere Nederlander geneigd is te zeggen, als hij bij een ander volk komt, is: Wat doen die mensen hier vreemd! Ze draagt er nu zijn vrachtje op het hoofd; wie slaapt er in een heet klimaat met ramen en deuren potdicht; wie gelooft er nu nog in 's hemelsnaam aan spoken, die rondom je huis zwerven?

Maar ho, ho, nuchtere Nederlander, u bent in een andere omgeving opgegroeid, en hebt van jongs af andere manieren en gebruiken geleerd. Als u in uw jeugd alle mensen hun vrachtje op het hoofd had zien dragen, en als in de West eenieder alles aan de hand droeg, dan zou u deze mensen zonderling hebben genoemd, omdat ze het niet op hun hoofd droegen.

En zo gaat het met veel dingen. Veroordeel niet alles wat vreemd is, maar tracht eerst te weten te komen, waarom men zo doet. Kom je er achter, wel, dan vind je het gewoon. Kom je er niet achter, zeg dan dat je het niet begrijpt. Maar wees zo verstandig, niet alles gek te noemen, wat vreemd is.

WERELDNIEUWS

„NOG 8 UUR TE LEVEN".

Brief aan moeder.

Alvorens door de Duitsers gefusilleerd te worden, heeft zekere Victor Thonet aan zijn moeder een brief gezonden die door een sluikblad overgedrukt werd en waarin de volgende volzinnen voorkomen:

„Het is nu juist drie dagen geleden, dat ik met drie mijner makkers ter dood veroordeeld werd; op dit ogenblik heb ik nog acht uren te leven; ik breng deze laatste uren door in gezelschap van mijn vriend Raymond Geenen, met wien ik gestreden heb en met wien ik ga sterven.

Ik besef heel wel hoe verschrikkelijk dit alles voor u allen is, voor degenen die achterblijven; voor mij zal het maar een zaak van enkele ogenblikken zijn; doch het is mij een troost te weten dat gij moedig zult zijn, zo moedig als ikzelf ben geweest; het is hard; ik weet het; het verlies dat gij gaat ondergaan, zal groot zijn; doch het zal niet nutteloos zijn, want ik heb de voldoening te sterven zonder dat ik mij iets te verwijten heb. Ik heb mijn plicht tot het einde gedaan.

Voorzeker, Lieve Moeder, zou ik nog tal van gelukkige jaren, samen met u, hebben willen doorbrengen. Wat wilt gij er aan doen? Nu is het lot geworpen, het is gedaan; gij moet kloekmoedig het leed dragen en fier zijn over de wijze waarop ik ga sterven, ik zal de dood ingaan als een soldaat, als een krijgsman die tot het bittere einde voor zijn ideaal heeft gestreden; ik ben van de rechte weg niet afgeweken.

Zo dan, Lieve Moeder, nog eens wens ik U veel moed; gij kunt er u rekenschap van geven, dat ik tot het laatste ogenblik al mijn kalmte en al mijn koelbloedigheid heb bewaard, en dat zal voor u een troost zijn, denk er eveneens aan dat gij niet alleen in uw geval zijt en dat het offer dat door deze duizenden moeders wordt gebracht weldra al zijn vruchten zal dragen. Ik omhels u zeer innig in gedachte en vraag u dat gij iedereen vanwege mij zoudt omhelzen."

NU IS ER NOG GELEGENHEID

De Nederlandse Ambassadeur te Washington Dr. Alexander Loudon, verklaarde aan Aneta, dat de overeenkomst van Moskou in alle tijdelijk bezette landen zal worden toegejuicht als de definitieve bezegeling van de uiteindelijke ondergang van Duitsland en zijn bondgenoten. Deze vernietiging van de laatste hoop van Duitsland om verdeling te zaaien onder de Verenigde Volken verenigt met de zeer belisste verklaring, dat de oorlogsmisdadigers beslist vervolgd en berecht zullen worden, moet een aansporing zijn voor die Duitsers, die nog geen medeplichtige zijn aan de Duitse wreedheden om zichzelven af te keren van hun slechte leiders. Wanneer er nog goede Duitsers bestaan, dan hebben deze thans de gelegenheid dit nu of nooit te bewijzen.

DE GUERRILLERO'S OP SUMATRA.

Dr. Charles H. O. van der Plas zeide, dat de tweeduizend guerrillero's op Sumatra Nederlands-Indiërs waren, die met uitzonderlijke moed de strijd voortzetten, ofschoon zij geen verbinding hadden met de buitenwereld. Hieruit blijkt duidelijk hoe de Nederlands-Indiërs staan tegenover den Japansen indringer.

C. Casiano en Echtgenoote

hebben het genoegen hun vrienden en kennissen mededeeling te doen van het voorgenomen huwelijk van hun dochter

Crisaltha Octavia Carlota

met den heer

Leendert C. van Oudheusden

OP 11 NOVEMBER 1943.

Huwelijksinzegening zal plaats vinden in de H. Familie Kerk om 7.30 uur p.m.

RECEPTIE: 8 UUR. Adres: Mozartweg 12.

Een geschil tussen voorzitter en leden der Staten van Suriname.

Wij lezen in „De West":

Nu in een der bladen reeds melding is gemaakt van dit geschil, lijkt het ons wenselijk de betrekkelijke stukken volledig te publiceren.

De wd. Voorzitter, Meester Fikkert, heeft zich de vrijheid veroorloofd om het adres van de Staten aan Hare Majesteit de Koningin, vergezeld te doen gaan van de volgende brief:

14 October 1943.

Aan Hare Majesteit de Koningin.

Mevrouw,

Ter voldoening aan een in de vergadering der Staten van Suriname van 8 October 1943 genomen besluit, heb ik de eer Uwer Majesteit bijgaand aan te bieden een door de Staten aan Haar gericht adres.

Hoe ongebruikelijk dit in het algemeen ook moge zijn, in het onderhavig geval acht ik het mijn plicht om bij dezen enkele gegevens omtrent de totstandkoming van het adres ter kennis van Uwe Majesteit te brengen, opdat Zij bij de ontvangst van het adres re.ds beschikke over deze gegevens, welke bij de beoordeling van het adres wellicht van belang kunnen zijn, en de welke anders waarschijnlijk eerst zouden kunnen worden geput uit de vermoedelijk pas na geruim tijdsverloop te Harer beschikking komende Handelingen der Staten.

In de vergadering van 8 October 1943, waarin twaalf der vijftien Statenleden tegenwoordig waren, bracht één der Leden een ontwerp-adres. van gelijke inhoud als het hiernevens gevoegde adres, ter tafel. Ofschoon de voor die vergadering uitgeschreven convocatie dit onderwerp niet vermeldde, werd daarbij het verzoek gedaan tot het onmiddellijk in behandeling nemen van dat ontwerp, welk voorstel werd ondersteund door zeven Leden, die — zoals daarbij bleek — dit ontwerp mede hadden geredigeerd, dan wel vooraf hun goedkeuring daaraan hadden gehecht.

In mijn functie van waarnemend Voorzitter der Staten zag ik mij gedwongen ernstig bezwaar te maken tegen de voorgestelde procedure, welke er toe zoude leiden, dat de overige ter vergadering aanwezige Leden, welke pas staande die vergadering hadden kunnen kennis nemen van het ontwerp — behoudens dat ondergetekende dit enkele uren voor de vergadering als „strict vertrouwelijk" ter inzage was gegeven — als het ware zouden worden overvallen, indien zij geheel onvoorbereid, voor een directe beraadslaging en beslissing daaromtrent zouden worden geplaatst.

Toen na een gedachtenwisseling aan mijn bezwaren niet werd tegemoet gekomen, werd door mij een voorstel tot verdaging van de behandeling van het ontwerp aan de orde gesteld, dat nochtans door de acht voormelde Leden werd afgestemd, waarna het aders in meerderheid wordt aangenomen.

Vermits hetzelf aldus op een mijns inziens minder wenselijke en regelmatige wijze is tot stand gekomen, heb ik gemeend bij de toezending daarvan aan Uwe Majesteit Haar van een en ander niet onkundig te mogen laten.

De wnd. Voorzitter der Staten,
w.g. G. Fikkert.

Naar aanleiding van bovenstaande brief zonden de gekozen leden der Staten de volgende missive aan Meester Fikkert:

Paramaribo, 25 October 1943.

Den wd. Voorzitter der Staten van Suriname.

De ondergetekenden namen kennis van uw schrijven[1]) d.d. 14 October ll. gericht aan Hare Majesteit de Koningin, naar aanleiding waarvan zij de eer hebben het navolgende tot u te richten.

Volgens artikel 4 van het Reglement van Orde bestaat een uwer plichten als Voorzitter van de Staten in het uitvoeren der door de Staten genomen besluiten, zodat u met inachtneming van dit artikel zonder meer en zonder enig commentaar het betreffend adres, dat door de meerderheid der leden op de vergadering van 8 October l.l. was aangenomen, had door te zenden. De ondergetekenden herhalen het „zonder meer en zonder enig commentaar" vermits u toch nergens in dat Reglement de bevoegdheid of het recht is gegeven om zelfs qualitate qua een beschouwing van de Staten van uwe persoonlijke toelichting te voorzien. Trouwens uit uw qualificatie van uw schrijven [n.b.!] als „ongebruikelijk" moge blijken, dat u er zich van bewust was niet overeenkomstig het Reglement gehandeld te hebben.

Zij zijn de[r] mening toegedaan, dat, indien U meende meer ter kennisse van Hare Majesteit de Koningin te moeten brengen dan het Adres alleen, U zulks had behoren te doen door gelijk tijdige toezending aan Hare Majesteit de Koningin van de Notulen der Vergadering van 12 Augustus en 8 October l. l. op welke toezending ook dezerzijds prijs werd gesteld, maar volgens mededeling van den Griffier door U werd geweigerd.

Zeer tot hun bevreemding hebben de ondergetekenden er van kennis genomen, dat de[r] mening is toegedaan, dat het Adres op „minder wenselijke en regelmatige wijze" zou zijn tot stand gekomen. En uwer plichten volgens Artikel 4 van het Reglement is toch het nauwgezet inachtnemen en doen naleven van dit Reglement. Door de vergadering niet te verdagen of de behandeling van het Adres op een nader te bepalen datum vast te stellen, maar de vergadering te doen voortgaan en het ontwerp-Adres in behandeling te doen nemen, heeft u o.i., indien er sprake kon zijn van een afwijking van dat Reglement, die afwijking niet van zo overwegend bezwaar gevonden, dat dit ontwerp niet behandeld kon worden. De ondergetekenden meenden, dat zij U in comité-generaal overtuigd hadden, in welk vermoeden zij versterkt werden, doordat U de oenbare behandeling door liet gaan.

Zij vinden het dan ook vreemd, dat U dan achteraf en zonder hun voorkennis beroep doet op een onregelmatigheid, die gezien Uw handelwijze, eigenlijk als door U gesanctioneerd moet worden beschouwd.

Uw waardering, dat het Adres op „minder wenselijke en regelmatige wijze" tot stand is gekomen, treft ons verder in het bizonder, waar alle bij de stemming aanwezige leden aan die stemming over het Adres hebben deelgenomen waaronder zelfs drie der vijf benoemde leden, van wie een uitdrukkelijk als zijn mening te kennen gaf, dat, al zou het ontwerp op niet geheel regelmatige wijze zijn ingediend, hij toch voor het Adres zou stemmen, gezien de urgentie van de zaak en hij bij de eindstemming toch voor het Adres gestemd heeft. De ondergetekenden betreuren het, dat U dit niet mede ter kennissen van Hare Majesteit de Koningin heeft gebracht.

Het vorenstaande geeft hun dan ook aanleiding te verklaren, dat hun vertrouwen in uw leiding ernstig geschokt is.

Zij verzoeken U om dit schrijven [sic]. dat een terugslag is op uw Missive, ook ter kennis te brengen van Hare Majesteit de Koningin, door toezending van een afschrift.

De leden der Staten van Suriname.

Dr. Einaar
Kraan
Lim A Po.
J. A. de Miranda
J. C. de Miranda
Payens
Del Prado
Zaal.

Wij — de West is hier weer aan het woord — onthouden ons voorlopig van commentaar. Alleen over de quaestie van publicatie een korte toelichting.

De wd. voorzitter deponeerde een afschrift van zijn brief aan de Koningin ter Griffie van de Staten, **uitsluitend ter kennisneming voor de leden.**

Dit is weder iets zeer ongebruikelijks en de vraag mag gesteld worden of de voorzitter, ook hierin correct is geweest. Het Adres aan Hare Majesteit is een publieke actie en alles wat op die actie betrekking heeft behoort bekend te worden gemaakt.

In antwoord op een tot hem gerichte vraag, verklaarde **Mr. Fikkert, dat hij** in beginsel geen bezwaar had tegen publicatie. Die publicatie zal alsnog geschieden, doch hij wachtte liever tot de brief in het bezit was gekomen van den Geadresseerde.

Wij begrijpen dit bezwaar niet goed. Het Adres is immers ook terstond gepubliceerd.

Zoals de zaken thans gelopen zijn, menen wij, dat met publicatie reeds te lang is gewacht en het publiek recht heeft volledig ingelicht te worden.

Uit deze publicatie blijkt tevens in hoeverre Mr. Fikkert nog het recht heeft om „namens de Staten" te spreken.

[1]) De Surinaamse Statenleden gebruiken steeds het half-Duitse „schrijven" in plaats van het gewone woord „brief". Wij hebben het in het Adres overal laten staan; elders natuurlijk niet — Red. Amigoe.

Met diepe droefheid geven wij kennis van het overlijden van onzen geliefden vader,

JULIO KRANWINKEL.

De begrafenis zal plaats hebben hedenmiddag om 4.30 uur, vanuit het St. Elisabeth's Gasthuis.

Uit aller naam

Crecencia Kranwinkel.

Buitenland.

AFKEURENSWAARDIGE HOUDING VAN DE SPAANSE REGERING.

Het Noordamerikaanse State Department deelde mede, dat de Spaanse Regering een felicitatie-boodschap gezonden heeft aan de Philippijnse Regering van Jose P. Laurel onder Japans bescherming na de vestiging van het marionetten-régime in Manilla op 14 October. Deze houding van de Spaanse Regering — aldus zegt de bekendmaking — is in ernstige overweging genomen. De Spaanse Minister van Buitenlandse Zaken, Graaf Francisco de Jordana, zond de boodschap. De Spaanse Ambassade leverde geen commentaar op het bericht, dat de Verenigde Staten reeds hun afkeuring over de boodschap hebben te kennen gegeven. (Washington, (AP) 3.11).

DE STRIJD IN ITALIË.

Noland Norgaard seint uit het Geallieerd Hoofdkwartier te Algiers:

Het Geallieerd vijfde leger heeft de hoogten van de Massico-keten en de nabij gelegen berg San Croce ingenomen. Hierdoor kreeg het een volledig uitzicht op de brede vallei van de rivier de Gargliano. Gelijktijdig verdreven Noordamerikaanse eenheden aan de rechterflank van het vijfde leger de Duitsers van hun laatste hoogten voor Venafro en kwamen zij in het bezit van nieuwe observatie-posten welke een uitzicht bieden op de vallei van de bovenloop van de rivier de Volturno, waarover de aanvallen tegen Venefro en andere sterktepunten in de sector van de Duitse berglinie zullen moeten worden gedaan. Britse en Canadese krijgslui van het achtste leger baanden zich een weg voorwaarts om een tweede bruggehoofd over de rivier de Trigno te vestigen. Zowel het nieuwe bruggehoofd, dat op onbekende afstand van de Adriatische Zee ligt als het oorspronkelijke bruggehoofd in de buurt van San Selvo nabij de riviermonding, worden volgens de berichten krachtig door het achtste leger gehouden.

Noordamerikaanse strijdkrachten veroverden de steden Pretella, op slechts 15 kilometer ten Zuid-Oosten van Venefro, en Gallo op 16 kilometer ten Oosten van Venefro, in een vooruitgang van 5 kilometer, welke zij gisteren maakten in het woeste bergland. Een officieel bericht van het Hoofdkwartier van Generaal Mark Clark meldde, dat Britse strijdkrachten van het vijfde leger verder naar het Westen zich een weg sloegen naar de overheersende hoogten van de 760 meter hoge Massico-keten en de San Croce bergmassa, welke op ongeveer 8 kilometer ten Noord-Westen van Teano ligt en 6 kilometer ten Noorden van het punt waar de kustweg ten Noorden van de Massico-keten naar Rome loopt. Generaal Mark Clark voerde zijn artillerie aan welke met het volledig uitzicht over de vallei van de Gargliano, gemakkelijk de vijandelijke strijdkrachten die zijn overgebleven ten Westen van de Massicoketen en langs de kust van de Thyrreense Zee, kan beschieten. De vallei tussen de Noordelijke zoom van de Massico-keten en de San Croce berg ligt op slechts 15 kilometer van de Golf van Gaeta verwijderd en een militaire commentator verklaarde dat de nazies genoodzaakt zullen zijn zich terug te trekken of anders zullen worden vernield.

Het breken van deze krachtige berglinie aan het linkereinde van het Geallieerd front wordt door den commentator beschreven als het breken van nog een der verdedigingslinies voor Rome. Felle en bloedige gevechten gingen gepaard met de nieuwe winsten van het vijfde leger.

Nazie-tanks gingen in actie in het gebied van de bovenloop van de rivier de Volturno maar hebben gefaald en zijn terug gedreven naar de vijandelijke verdedigings-linies in die sector. Ook de strijdkrachten van Generaal Montgomery ondervonden hevig verzet. De nieuwe Geallieerde overwinningen vielen samen met een plotselinge toeneming der activiteiten van de luchtgevormde Noordamerikaanse vijftiende luchtmacht zowel als van de oorspronkelijke twaalfde luchtmacht. Vliegende Forten, en Liberators van de vijftiende luchtmacht vernielden grote delen van de Messerschmitt fabrieken te Wiener Neustadt in Oostenrijk waar één-vierde van alle éénmotorige gevechtsvliegtuigen van de Luftwaffe gebouwd worden.

Middelzware gevechtsbommenwerpers kwamen tot ver achter de vijandelijke linies in Italië en vernielden 100.000 gallons gasoline toen zij een olie-trein opbliezen en de verbindingslinies bestookten. Intussen werd officieel bekendgemaakt, dat een Canadees tank-regiment en een gardenbrigade in begin October van zee uit landingen hebben gedaan bij Termoli, waarbij de Duitsers aan de Adriatische kust bij verrassing werden genomen en zich in aller haast moesten terugtrekken naar de huidige linie aan de rivier de Trigno. (Geallieerd, (AP) 3.11).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD-AFRIKA.

„Een grote vijandelijke tanker onder geleide werd ten Oosten van Elba in de grond geboord door Noordamerikaanse torpedoboten in de vroege morgen van 3 November. Onze strijdkrachten leden geen verliezen aan personeel of materiaal. In de Noordelijke sector van het front van het 8e leger vonden hevige gevechten plaats in het gebied van San Salvo. De vijand gebruikte tanks en vocht krachtig in een poging om onze opmars in Noordwestelijke richting te stuiten. Elders werd goede voortgang gemaakt; er werden nieuwe bruggehoofden over de rivier de Trigno geslagen. Castelpetrase is veroverd. Bevredigende voortgang werd gemaakt door de troepen van het 5e leger in de Westelijke kustsector. Een belangrijke hoogte werd veroverd en onze troepen bevinden zich dwars over de hoofdweg nabij Sessa Aurunca. Verder naar het Noorden werden overheersende hoogten genomen en de vijand werd in Westelijke richting teruggedrongen. Behalve het nemen van Sessa Aurunca zijn onze troepen in het bezit van Rocamonifa en Presenzano.

Middelzware bommenwerpers, begeleid door lange afstands gevechtsvliegtuigen, vielen de vliegvelden te Araxos in Hellas gisteren aan. Lichte en middelzware bommenwerpers vielen de opslagplaatsen nabij Cupello aan en stichtten er grote branden. Lichte bommenwerpers vielen Ceccano en Palmoli aan. Middelzware bommenwerpers vielen de wegenkruispunten bij Coprano aan. Gevechtsbommenwerpers vielen de vliegvelden te Ancona en Iesi aan en een veld ten Noorden van Litoria. Vijandelijke troepenconcentraties, konstellingen, motorvoertuigen en bruggen werden de gehele dag door aangevallen door gevechtsvliegtuigen en gevechtsbommenwerpers. Tijdens de nacht van 2 op 3 November vielen bommenwerpers de haven van Czara aan. Bij al deze verrichtingen werd een vijandelijk vliegtuig vernield. Twee onzer vliegtuigen worden vermist. Van vroegere krijgsverrichtingen is thans bekend, dat nog vijf onzer vliegtuigen worden vermist" (Algiers, (AP) 4.11).

DE „CONTE VERDE" TE SJANGHAI VERNIELD.

De bevestiging, dat het Italiaanse lijnschip „Conte Verde" van 18.000 ton door zijn eigen bemanning te Sjanghai vernield werd na de Italiaanse capitulatie, werd gegeven door reizigers op het inruilingsschip „Gripsholm" dat zich thans te Port Elizabeth bevindt. Men zeide, dat bij het vertrek van het Japanse inruilingsschip „Teia Maru" uit Sjanghai op 20 September de reizigers de „Conte Verde" op zijn zij konden zien liggen. Personen, die kennis dragen van schepen, zeide, dat de „Conte Verde" zodanig onklaar gemaakt werd, dat het niet meer bruikbaar zal zijn behalve als oud roest. (Port Elizabeth, (AP) 3.11).

NACHTELJKE AANVALLEN VAN DE RAF.

Een grote vloot van zware bommenwerpers der Royal Airforce bestookte in de afgelopen nacht de Duitse industrie-steden Düsseldorf en Keulen in een snelle opvolging van de verpletterende daglichtaanval op Wilhelmshaven door de grootste strijdmacht van Noordamerikaanse vliegtuigen, welke ooit tegen het Reich geworpen werd. Het communiqué van het Britse Ministerie van Luchtvaart luidt als volgt:

„In de afgelopen nacht bevonden vliegtuigen van het Bommenwerperscommando zich in grote sterkte boven Duitsland. Een hevige aanval werd gedaan op Düsseldorf en de eerste rapporten geven te kennen, dat het bombardement geconcentreerd en doeltreffend was. Een kleine strijdmacht viel Keulen aan en Mosquito's bombardeerden doelen in het Ruhrgebied en het Rijnland. Er werden ook mijnen gelegd in de vijandelijke wateren. Op zijn minst 4 vijandelijke vliegtuigen werden door de bommenwerpers vernield. Vliegtuigen van het Gevechtscommando op indringer-patrouillevluchten vielen doelen in Frankrijk en de Nederlanden aan en vernielden een vijandelijk vliegtuig. 19 Onzer vliegtuigen worden vermist." (Londen, (AP) 4.11).

GROTE AANVAL OP WILHELMSHAVEN.

Officieel wordt medegedeeld, dat de „grootste strijdmacht van zware bommenwerpers welke de Noordamerikaanse 8e luchtmacht, ooit heeft uitgezonden, zich vandaag boven het Noordwestelijk deel van Duitsland bevond." De bommenwerpers werden begeleid door Thunderbolts en Lightnings.

Later wordt gemeld, dat Wilhelmshaven onderworpen werd aan een aanval op grote schaal door misschien meer dan duizend Noordamerikaanse vliegtuigen. De aanvankelijke berichten geven te kennen. dat de aanval zeer geslaagd is. Slechts 6 Noordamerikaanse bommenwerpers schijnen vermist te worden. (Londen, (AP) 3.11).

12 VIJANDELIJKE GEVECHTSVLIEGTUIGEN VERNIELD.

Officieel wordt medegedeeld, dat de gevechtsvliegtuigen van de Royal Airforce 12 vijandelijke gevechtsvliegtuigen hebben vernield tijdens offensieve verrichtingen boven het Europese vasteland. 2 Geallieerde gevechtsvliegtuigen worden vermist. (Londen, (AP) 3.11).

DEENSE VEERBOOT GESABOTEERD.

Gemeld wordt dat 600 personen, waaronder honderden Finse kinderen op weg naar huis, Woensdag gered werden van een brandende Deense veerboot na de ontploffing van twee bommen, die blijkbaar door saboteurs geplaatst werden. De boot voer tussen Nyborg en Korsoer. 25 Personen werden gewond en 3 gedood toen een derde bom ontplofte, terwijl men de vlammen poogde te blussen (Stockholm, (AP) 4.11).

„NORMANDIË" VERLAAT ZIJN PIER.

Het vroegere Franse lijnschip „Normandië" verliet zijn pier voor de eerste maal sedert de oorlog begon. Sleepboten trokken de reusachtige romp van 83.000 ton naar het droogdok waar het schip zal worden uitgerust voor marine-diensten.

Meer dan een jaar heeft men gewerkt om het schip overeind te krijgen nadat het door een brand geteisterd werd op 6 Februari 1942. (New York, (AP) 3.11).

DIEFSTAL VAN RANTSOENZEGELS.

In bezet België worden er hoe langer hoe meer diefstallen van rantsoenzegels gepleegd.

In het station van Melen, op de lijn Luik-Battice, werd een trein door zes gemaskerde en gewapende vaderlanders tot stilstand gebracht; zij hebben den machinist en den stoker gekneveld en zij hebben 20.000 bladen rantsoenzegels medegenomen die zich in het postrijtuig bevonden.

De door de vaderlanders gestolen rantsoenzegels worden uitgedeeld aan de arbeiders die zich schuil houden om aan de gedwongen arbeid en aan de deportatie te ontsnappen.

DUITSERS EN VERRADERS NEERGESCHOTEN.

In de Pelikaanstraat te Antwerpen werd een Duits officier neergeschoten.

De verrader Gaston Delronge, lid der nationaal-socialistische militie-formaties werd te Brussel door een vaderlander neergeschoten.

GAS IN DE MAAG!

ALLERLAATSTE NIEUWS.

— **De Joegoslavische** partijgenoten hebben Prioj veroverd, een spoorwegstad aan de lijn van Serajewo naar Nisj in Midden-Joegoslavië, na hevige verliezen te hebben toegebracht aan de Duitse strijdkrachten en de troepen van Mihailovitsj en Neditsj. In Montenegro zijn eenheden van het 2e corps gewikkeld in een grote slag met de Duitsers nabij Berana. De Duitsers moesten zich terugtrekken. Het spoorwegstation Rudenka werd vernield. In Dalmatië duren de gevechten voort op het schiereiland Pelyyesac. Croatische eenheden opereren met succes in Hongarije. In Dalmatië hielden de partijgenoten een bus aan, waarin Ustasji's (Croatische Quisling-troepen) en Tsjetniks — allen afgevaardigden naar een vergadering, welke in Zara gehouden zou worden — zaten.

— **Het DNB zeide**, dat de Russen een nieuw bruggehoofd hebben gevestigd op de Krim ten Noorden van Kertsj.

— **De Duitse radio** beweerde weer eens ,dat de Cathedraal van Keulen is beschadigd. Alle vroegere beweringen werden gelogenstraft door verkenningsfoto's.

— **Een bericht uit Bucuresti**, dat in Ankara ontvangen werd, zegt, dat vele Roemenen uit vrees voor de Russische opmars aan het Zuidelijk front, in de richting van Turkije beginnen te trekken.

— **De Duitse Gezant** in Portugal arriveerde per vliegtuig te Madrid op weg naar Berlijn.

— **Uit Caïro** wordt gemeld, dat de vroegere Helleense Ambassadeur in Rome, Jean Politis, uit Hellas te Caïro is aangekomen.

— **De Raf in het Midden-Oosten** viel in de nacht van 2 op 3 November de haven van Syros aan. Andere vliegtuigen bombardeerden het vliegveld te Heraklion op Creta. In de afgelopen nacht werd het vliegveld te Antimachia op Cos gebombardeerd. De haven van Syros werd opnieuw gebombardeerd en er ontstond een brand. Geen enkel vliegtuig wordt van deze ondernemingen vermist.

— **Het Britse Lagerhuis** hield een geheime vergadering van korte duur. Churchill zeide, dat de tijd gekomen is om de huidige zitting van het Parlement tot een einde te brengen en een nieuwe te openen. Men gelooft, dat dit het onderwerp was van de geheime besprekingen.

De Macht van den Engelsen Koning.

Verschil van Zwaartepunt.

Kernpunt Britse Constitutie is concentratie van verantwoordelijkheid.

Om te kunnen zien en beoordelen, wat de macht en de invloed der bureaucratie is, moet men zich eerst goed voor ogen stellen: wat zijn de bevoegdheden van de „Regering". Niet in theorie, maar niet in de practijk van het Staatsrecht.

De theorie! De leer van de Triaspolitica, de leer van de scheiding der drie machten: wetgevende, uitvoerende en rechtsprekende macht, spookt ons allen door het hoofd, en maakt het ons moeilijk om door de nevel dezer theorie de werkelijke practijk te zien.

De leer van de triaspolitica.

De drie-machten-leer is eigenlijk een uitvloeisel van een misverstand bij Montesquieu. Hij bewonderde bovenmatig het Britse regeersysteem, de alleenlijk vrije regering in heel de wereld; en het geheim van hare deugdelijkheid zag hij in de volledige scheiding der drie machten: de wetgevende, de uitvoerende en de rechtsprekende. En in zijn „L'esprit des Lois" verhief hij deze scheiding met hun onderlinge onafhankelijkheid tot een der eerste beginselen van een vrij gouvernement.

Maar de werkelijkheid was in Engeland zelfs in de 18e eeuw anders dan Montesquieu haar meende te zien.

Toch heeft zijn leer grote invloed geoefend... buiten Engeland! Het meest in de Verenigde Staten van Noord-Amerika. Maar ook in onze Nederlandse Grondwet vindt men er de duidelijke sporen van terug.

Kan men daarom de scheiding der drie machten noemen een essentiële beginsel van de Noordamerikaanse Constitutie, het essentiële beginsel van de Britse Constitutie is: de concentratie van verantwoordelijkheid.

Dus vrijwel het tegenovergestelde van wat Montesquieu in Engeland meende te zien en te moeten prijzen als het toppunt van staatkundige wijsheid.

Zelfs de rechtsprekende macht is, in het Britse systeem, geenszins zo onafhankelijk van de Regering, als zij het volgens de leer der triaspolitica zou moeten zijn. Ook bij ons niet.

De leden van de Hoge Raad kan bij ons de Kroon alleen benoemen uit een voordracht van drie, opgemaakt door de Tweede Kamer, een politiek lichaam. De overige leden van de rechterlijke macht, worden wèl voor het leven benoemd, evenals de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad, maar ...... op voordracht van den Minister van Justitie, een politiek persoon. Hij heeft ook hun promotie in handen. De gehele staande magistratuur, — ambtenaren van het openbaar ministerie, officieren van Justitie, advocaten-generaal, enz. — wordt niet voor het leven benoemd, en wederom op voordracht van den Minister van Justitie, een politiek persoon, die niet alleen ook hun promotie in handen heeft, maar onder wiens bevelen zij staan, zodat hij aan de Staten-Generaal verantwoordelijk is voor hun handelingen, ook voor hun niet-handelen.

Tenslotte, wanneer de Hoge Raad een arrest velt, dat der Regering niet naar de zin is, dan kan de wetgevende macht ingrijpen en een dergelijke rechtspraak voor de toekomst onmogelijk maken.

Zo is het bij ons, zo ongeveer is het ook in Engeland.

In Engeland geen strenge scheiding tussen wetgevende en uitvoerende macht.

Veel minder nog is er strenge scheiding — gelijk in de Verenigde Staten — tussen wetgevende en uitvoerende macht.

En in Engeland, waar het Ministerie optreedt als partij-ministerie, waar de Prime Minister niet alleen cabinetsformateur en voorzitter van den Ministerraad is, maar zelfs de leider van het Lagerhuis (de Speaker, de Voorzitter, handhaaft alleen de orde, zoals wij in ons blad van 23 Juni jl. uiteenzetten, de leiding van de debatten, zelfs het bepalen van de datum en de duur der debatten, berust bij den Prime Minister), waar de Regering pleegt, niet gelijk bij ons te steunen op, maar te beschikken over de meerderheid, komt er van deze theoretische scheiding nog minder terecht dan bij ons.

Als een Engels Ministerie een gewillige meerderheid ter beschikking heeft in het Lagerhuis, dan is zijn macht feitelijk onbeperkt en zonder contrôle. De enige practische grens wordt aangegeven door de vrees voor de publieke opinie, m.a.w. door de vrees bij de eerstvolgende algemene verkiezing het onderspit te delven en dus de macht te verliezen.

Alles is des Konings.

In naam des Konings oefent „de Regering" alle macht, welke aangeduid wordt door het „Koninklijk praerogatief". De Koning — en dus in zijn naam „de Regering" — bezit alle macht, die niet bij de wet aan hem onttrokken is. Alle ambtenaren van de Staat zijn zijn dienaren. De Vloot en het Leger zijn zijn Vloot en zijn Leger. De gouverneurs van alle koloniën zijn zijn repraesentanten. Alle verdragen met vreemde mogendheden worden door hem gesloten. Da ambassadeurs en gezanten zijn zijn spreekbuizen. Alle titels en waardigheden worden door hem verleend: onschatbaar groot is de invloed, die hierdoor wordt geoefend. Aan zijn macht is geen andere grens, dan dat hij geen wet kan uitvaardigen noch veranderen zonder de toestemming van het Lagerhuis. Ook kan hij, zonder die toestemming geen belastingen heffen.

„the King can do no wrong".

Maar onaangetast is gebleven de regel, dat „the King can do no wrong", de Koning kan niets verkeerds doen. Of zoals het bij ons in artikel 53 van de Grondwet staat: „De Koning is onschendbaar; de ministers zijn verantwoordelijk".

In schijn wordt den Koning hiermee een onbeperkte macht gegeven. In feite wordt hem echter hierdoor alle macht ontnomen. Al zijn bevoegdheden oefent de Koning niet zelf, maar door de Ministers. Practisch wil dit dus zeggen, dat het gehele praerogatief geannexeerd is door „de Regering" d.w.z. de Ministers, handelende in naam des Konings, maar voor eigen verantwoordelijkheid.

Nederland.

HARE MAJESTEIT VERLEENT ONDERSCHEIDINGEN.

Hare Majesteit de Koningin heeft onderscheidingen verleend aan een aantal Nederlanders, Noordamerikanen en Australiërs. Kapitein R. E. Jesurun van de Nederlands Indische luchtmacht ontving het vliegerkruis voor buitengewone verrichtingen en het geven van een schitterend voorbeeld aan het personeel van een nieuwgevormde bombardementsgroep. Eerste Luitenant B. Wetters ontving eveneens het vliegerkruis, evenals tweede Luitenant R. L. M. Swane. Het Kruis van Verdienste werd verleend aan tweede Luitenant Christiaan Fischer. Bronzen kruizen kregen Sergant K. van Muizenburg, de Menadonese soldaat Dengaa en de Menedonese politieman Rendengan. Het Kruis van Verdienste werd verleend aan een aantal Nederlands Indische militairen, die thans in Australië zijn en wier namen niet genoemd konnen worden. Verder werden onderscheidingen verleend aan een aantal Noordamerikaanse officieren en aan den burgemeester van Jackson.

ZE ZULLEN ELKANDER HELPEN

„Volk en Vaderland" maakt melding van een redevoering van den secretaris-generaal van de N.S.B., waarin deze mededeelde, dat zijn gewapende kameraden de N.S.B.-ers zullen helpen beschermen, waar de politie faalt. Dit ligt dus in dezelfde lijn als de bekende recente verklaring van N.S.B.-er Van Geelkerken.

BETUWSE BEVOLKING EERT CANADESE VLIEGERS.

Dezer dagen stortte een Canadees vliegtuig ergens in de Betuwe neer. 8 Van de tien leden der bemanning werden gedood. De Duitsers gaven opdracht tot het houden van een begrafenis met militaire eer, doch de burgerij was hen voor en begroef de slachtoffers de volgende morgen om 7 uur. Het was een indrukwekkende plechtigheid en de graven waren met massa's bloemen bedekt.

NEDERLANDSE KRINGEN TE LONDEN VERHEUGD.

Wel ingelichte Nederlandse kringen te Londen verklaarden zich zeer verheugd over het te Moskou bereikte en zeiden, dat alles thans afhankelijk is van een verstandige toepassing van deze overeenkomst, teneinde de belangen van de Geallieerde mogendheden, die niet te Moskou vertegenwoordigd waren, veilig te stellen.

De „New York Times" deelt mede, dat de te Moskou in het leven geroepen Europese adviescommissie haar werk spoedig zal beginnen ten aanzien van de Nederlandse, Belgische, Franse en Noorse burgerlijke aangelegenheden na de invasie.

EEN PRACHTIGE GRONDSLAG.

De kanselier van de schatkist Sir John Anderson, verklaarde in het Engelse Lagerhuis, dat het monetaire verdrag tussen Nederland, België en Luxemburg een prachtige grondslag vormt voor de economische verhoudingen in het na-oorlogse Europa.

VAN MOOK NAAR AUSTRALIË.

Minister Doctor Hubertus J. van Mook zal binnenkort naar Australië vertrekken.

POMELA GEBOMBARDEERD.

Geallieerde zware bommenwerpers hebben de nikkelmijnen bij Pomela op Celebes aangevallen met 27 ton ontploffende stoffen. Zeer grote schade is aangericht.

GUERRILLA'S OP SUMATRA.

Radio-Tokio deelde mede, dat gedurende meer dan anderhalf jaar na de bezetting door Japanse troepen guerrilla's op Sumatra hebben geopereerd. Twee duizend daarvan zijn gevangen genomen en deze worden behandeld als vijfde kolonnisten; hun leiders, meestal officieren van het Nederlands Indische leger, stonden terecht voor Japanse krijgsraden.

ACTIE TEGEN DE SLUIKPERS.

Max Blokzijl heeft voor Radio-Hilversum aangekondigd, dat een intensieve actie zal worden gevoerd tegen de sluikpers, welke pers in grote mate is toegenomen sedert de inbeslagneming der radio-toestellen.

DWANGARBEID VOOR STUDENTEN.

Nederlandse studenten bij Hannover hebben zware dwangarbeid gekregen als straf voor aanstichting van een staking onder buitenlandse arbeiders.

OUD-NEDERLANDER IN NEW ORLEANS GEËERD.

Ter gelegenheid van het 150-jarig bestaan van het aartsbisdom New Orleans heeft Zijne Heiligheid de Paus benoemd tot Ridders in de Orde van St. Gregorius de Heren Allison Owen (architect), Roger Baudier (journalist), William J. Guste (advocaat), Jack J. H. Kessels (architect).

Laatst genoemde Heer is Nederlander van origine, doch thans burger van de Verenigde Staten, waar hij directeur is van het bekende architectenbureau Diboll-Kessels & Associates.

De Heer Kessels, een charmante persoonlijkheid, dien Nederlanders, die New Orleans hebben bezocht zich zullen herinneren om zijn gulle gastvrijheid en hartelijkheid, geeft zich op katholiek gebied in New Orleans grote bekendheid verworven. Behalve dat hij vaak lezingen houdt voor de James Hubert Blenk Council, heeft hij zich op het gebied der christelijke barmhartigheid verdienstelijk gemaakt als voorzitter van de Associated Catholic Charities. Bij gelegenheid van het Eucharistisch Congres te New Orleans heeft de Heer Kessels het speciale altaar en bijbehoren ontworpen en vele andere zaken behartigd. Een en ander werd herdacht in een toespraak van Zijne Hoogwaardige Excellentie de Aartsbisschop van New Orleans, Mgr. Joseph F. Rummel, die in het bizonder de loyauteit van den Heer Kessels voor alle katholieke aangelegenheden naar voren bracht.

Van de andere geridderden is de Heer Roger Baudier, redacteur van het blad „Catholic Action of the South", waarvan Mgr. Pieter Wijnhoven de hoofdredacteur is. De Heer Baudier, van Franse origine, zoals zovelen in New Orleans, is een bekend historicus in Louisiana, waarover hij een bekende Kerkgeschiedenis heeft gepubliceerd. Nevens andere boeken verschijnen regelmatig artikelen van den Heer Baudier in zijn blad.

PLAATSGENOOT VAN MGR. VERRIET WORDT PROTONOTARIUS APOSTOLICUS.

De Hoogeerwaarde Heer Monseigneur Pieter Wijnhoven, is door Zijne Heiligheid den Paus verheven tot de waardigheid van Protonotarius Apostolicus, een hoge eretitel in de R.K. Kerk, die Mgr. Wijnhoven, door zijn onvermoeid werken in het aartsbisdom New Orleans heeft verworven. Mgr. Wijnhoven, die Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. P.I. Verriet O.P. van Curaçao goed kent uit zijn jonge jaren heeft zich vooral verdienstelijk gemaakt door zijn publicaties, retraites en zijn journalistieke arbeid aan het blad „The Catholic Action of the South". Mgr. Wijnhoven is thans burger van de Verenigde Staten van Amerika.

WAARSCHUWING AAN HET NEDERLANDSE VOLK.

Gisteravond heeft „De Rotterdammer" van Radio-Oranje het Nederlandse volk ertegen gewaarschuwd, dat de Duitsers zijn begonnen met het doen van zg. geheime zendingen, teneinde verwarring te stichten. Een van deze uitzendingen vertelde niet meer of minder, dat zij de taak op zich had genomen Radio-Oranje te helpen. Dit station zou, zo zeide „De Rotterdammer", vermoedelijk gedurende geruime tijd voluit „Patriottisch" zijn teneinde een spheer van vertrouwen te scheppen en wanneer zij daarin geslaagd zou zijn trachten verwarring te stichten door andere instructies te geven dan Radio-Oranje.

BOMBARDEMENTEN OP DE AROE-GROEP.

Nederlands Indische en Australische vliegtuigen hebben verschillende plaatsen op de eilanden van de Aaroe-groep aangevallen. Een groot aantal Geallieerde Spitfires hebben het vliegveld Schiphol bij Amsterdam en vijandelijke scheepvaart in Nederlandse wateren aangevallen. Gisteravond zijn hevige aanvallen op Timor gedaan.

NEDERLANDSE STUDENTEN IN POLEN.

Een groot aantal Nederlandse studenten is door de Duitsers in Polen te werk gesteld.

VOORBEREIDINGEN VOOR HET HERSTEL DER LANDEN.

Minister Pieter A. Kerstens heeft in een vraaggesprek met Aneta gezegd, dat het besluit van de conferentie te Moskou om een Europese adviescommissie in te stellen, het noodzakelijk maakt, dat de voorbereidingen voor het herstel van ieder land afzonderlijk gelijke tred houden met deze plannen. Hij zeide, dat het waarschijnlijk is, dat deze commissie spoedig haar fiat zal geven aan de plannen, die te dezen opzichte door de Nederlandse Regering tot in details zijn uitgewerkt.

De Minister deelde mede, dat onlangs in Engeland een soort generale repetitie van al deze dingen is gehouden, dat deze zeer goed geslaagd is en dat de hoop bestaat, dat na de bevrijding alles zo snel en zo goed mogelijk zal kunnen geschieden. In eerste instantie na de bevrijding zal de verantwoordelijkheid voor de voorziening van voedsel, kleding en andererszins berusten bij het Geallieerde oppercommando, doch daarna bij de eigen regering. Binnenkort zal in Atlantic City een grote conferentie worden gehouden, waar plannen zullen worden uitgewerkt voor het herstel der bevrijde landen, een conferentie waaraan ook een Nederlandse afvaardiging zal medewerken.

NIEUWE BOEKEN OVER NEDERLAND.

Bij de uitgevers Allen and Urwin te Londen zal binnenkort verschijnen „Total Warband the human mind" a psychologists experiences in occupied Holland" door dr. A. M. Meerloo; in de Verenigde Staten van Amerika verschijnen: „The Netherlands" door R. J. Kerner en dr. B. Landheer; „Holland Contribution to the Scienes" door Prof. Dr. A. J. Barnouw en dr. B. Landheer; „The Netherlands" door Dr. H. Riemens „Mesantara" (een geschiedenis van Nederlands Indië door Dr. B. M. Vlekke; „The Netherlands West Indië" door Philis Hanson Hiss en „The lion Rampant" (een geschiedenis van de Duitse bezetting van Nederland) door L. de Jong en J. W. F. Stoppelman.

MET DE DOOD BEKOCHT.

Bij Baarn werden een aantal mannen, die voedsel bij zich hadden, aangehouden door de politie. De mannen boden tegenstand. De politie schoot. Een man werd gedood en een gewond. Bij Halsteren werd een man, die tegenstand bood, toen een wachtmeester van de marechaussee hem om zijn eenzelvigheidspapieren vroeg, door deze neergeschoten en gedood.

STEEDS MINDER.

De voedselvoorziening in Nederland wordt steeds minder en de gevolgen worden steeds duidelijker: de gezondheidstoestand wordt langzaam doch regelmatig slechter. Vooral de kinderen lijden hier ten zeerste onder. Hun is nu nog maar een halve liter karnemelk per week toegestaan. Op de zwarte markt kostte vorige week een kilo boter vijftig gulden en een brood drie gulden.

HET ZAL NIET GAAN.

De N.S.B. Jeugdstorm heeft een oproep gedaan aan de voormalige padvinders (wier organisatie door de Duitsers werd ontbonden) om zich bij haar aan te sluiten. Erkend wordt „dat vele Nederlandse jongens nog niet bij de jeugdstorm zijn aangesloten".

DE ENORME PLUNDERING.

Nederland heeft tot aan 30 September 1943 aan de Duitsers aan bezettingskosten moeten betalen 41.000.000 mark. Door hun bepaling dat de invoerrechten van Duitsland naar Nederland zijn opgeheven hebben de Duitsers Nederland bestolen voor 57.000.000 mark.

PRINS BERNHARD REIKT VLIEGERSKRUIS UIT.

Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard der Nederlanden heeft gisteren op de basis van het Nederlandse bommenwerpers-escader in Engeland het vliegerskruis uitgereikt aan twee Sergeants wegens hun buitengewoon dappere en schier voortdurende actie in de laatste weken. Zijne Koninklijke Hoogheid bezocht de gehele basis en onderhield zich geruime tijd met de daar aanwezigen.

Wij ontvingen.

„Op Zaterdag 23 October 1943 zag een nieuw weekblad op Curaçao het licht.

„De Stem" (The Voice) met het onderschrift „Non palma sine labore" wordt uitgegeven door de Surinamers en Engelsen, die woonachting zijn in de kampen van de C.P.I.M.

Het blaadje verschijnt dan ook in de Nederlandse en Engelse talen en heeft de bescherming van de Afdeling Arbeids- & Sociale Zaken van de C.P.I.M.

Redacteuren zijn de Heren H. L. Braam, E. W. Emanuelson, D. A. Hepburn en V. Blackman.

In zijn eerste woord tot de toekomstige lezers zegt het gestencilde blad: „Klein zijn onze middelen, hoog zijn onze idealen. Indien het doel niet geheel bereikt wordt, aan wie de schuld? Zij niet een groot man: „De heerlijkheid ligt niet in het slagen van pogingen, maar in het pogen om te slagen'."

Wij vinden een afscheidsstuk van den Heer W. Inden, ex-chef van de Afdeling AB der C.P.I.M., die binnenkort het staatsdeel zal verlaten; verder kampmededelingen, een sportrubriek, een vragenrubriek en enkele nieuwtjes die voor de arbeiders van belang zijn.

Moge „De Stem" zich krachtig en onvermoeid doen horen.

Sud-Amérique, door Jean Gérard Fleury, uitgegeven door La Maison Française te New York, 275 blz.

Dat er ook door de nijvere uitgeverij van Franse boeken te New York een boek over Zuid Amerika zou worden uitgegeven lag voor de hand. Boven verwachting is Jean Gérard Fleury de schrijver geworden en daardoor heeft het thans verschenen boek een bizondere bekoring. Het is even oppervlakkig als vorige boeken van dezen schrijver, maar het is ook even charmant, even vlot en even gezellig als die vorige boeken. Voor wie in de tropen eens op een gemakkelijke manier Zuid-Amerika wil leren kennen — een land, dat Fleury door avontuurlijke reizen reeds lang geleden heeft leren kennen — is dit boekje der moeite waard. „L'Uruguay pays mesuré dans un continent de superlatif" is een hoofdstuk. Op Curaçao, waar men thans bijna uitsluitend Chileense wijnen kan krijgen (de Peruaanse zijn in de regel beter) klinkt een ander hoofdstuk even aardig „Le Chili et la civilization du vin". De politiek komt ter sprake in hoofdstukken als „Paraguay et Bolivie, ou les frères ennemis".

Daar het over Zuid-Amerika gaat komen in het kort ook de drie Europese gebieden, de drie Guyana's aldaar ter sprake. Over Suriname zegt de schrijver, dat dit land heel wat welvarender indruk maakt dan Brits Guyana, waar hij trevoren geweest is. De huizen herinneren hem soms aan Amsterdam, maar tulpen ontbreken er.

Het is een vlot leesboek, gemakkelijk hanteerbaar en heerlijk ontspannend in het vliegtuig.